

Przed prezydencją Polski w Radzie UE

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2024

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W skrócie

- Poparcie dla członkostwa Polski w Unii Europejskiej deklaruje 80% badanych (o 3 punkty procentowe więcej niż w marcu br.). Przeciw przynależności do UE jest 13% respondentów (o 4 punkty mniej niż poprzednio).
- Wśród najważniejszych wyzwań stojących obecnie przed UE ankietowani wymieniają poprawę bezpieczeństwa i zwiększenie współpracy w dziedzinie obronności (52%), ograniczenie migracji do Europy (48%), wyrównywanie poziomu i jakości życia w całej Unii (46%), a także zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego (44%).
- W listopadzie o objęciu przez Polskę prezydencji w Radzie Unii Europejskiej 1 stycznia 2025 roku słyszało 41% ankietowanych. Polacy spodziewają się, że sprawowanie przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej będzie miało pozytywne następstwa dla Polski. Ponad dwie trzecie badanych (68%) ma nadzieję na poprawę wizerunku Polski w Europie, a niemal trzy piąte (59%) – na zwiększenie wpływu naszego kraju na politykę Unii Europejskiej.
- Większość badanych (66%) uważa, że niezależnie od tego, które państwo sprawuje prezydencję, najistotniejszy wpływ na politykę Unii mają największe kraje należące do tej organizacji, takie jak Niemcy i Francja. Przekonanie to nie jest już jednak tak bardzo rozpowszechnione jak w latach 2011–2012, w okresie bezpośrednio przed i po objęciu przewodnictwa w Radzie UE przez Polskę.

SPIS TREŚCI

Poparcie dla członkostwa Polski w UE	2
Percepcja wyzwań stojących przed UE.....	3
Opinie o polskiej prezydencji w Radzie UE.....	5
Pozycja Polski w UE.....	10

Pierwszego stycznia 2025 roku po raz drugi w historii Polska na sześć miesięcy obejmie prezydencję w Radzie Unii Europejskiej. Zadaniem prezydencji jest kierowanie pracami Rady UE nad unijnym ustawodawstwem oraz dbanie o ciągłość działań Unii. Wymaga to zapewnienia współpracy państw członkowskich oraz koordynacji działań z pozostałymi instytucjami unijnymi, w tym z Komisją Europejską i Parlamentem Europejskim. Państwo sprawujące prezydencję poprzez przygotowywanie programu działań Rady (w ramach agendy stworzonej we współpracy z państwami tworzącymi tzw. trio prezydencji) ma istotny wpływ na to, jakimi sprawami będzie zajmować się Unia.

Po raz pierwszy Polska sprawowała przewodnictwo w Radzie UE w drugiej połowie 2011 roku. Przeprowadzane wówczas badania CBOS pokazywały, że Polacy byli umiarkowanie zadowoleni z efektów prezydencji, choć docenili możliwość promocji naszego kraju w Unii Europejskiej. Według nich, udało się to, co było postrzegane jako jeden z głównych celów prezydencji, a więc poprawa wizerunku Polski w Europie¹.

Przed rozpoczęciem polskiej prezydencji zapytaliśmy ankietowanych o ich stosunek do Unii Europejskiej, wyzwania przed nią stojące, oczekiwania dotyczące objęcia przewodnictwa w Radzie UE przez Polskę², o to, jak rozumieją oni prezydencję i jakie cele powinna sobie stawiać Polska w związku z jej sprawowaniem³.

¹ Zob. komunikat CBOS „Ocena polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej”, styczeń 2012 (oprac. B. Roguska).

² Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (415) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

– wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),

– wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,

– samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankietę miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 8 do 21 listopada 2024 roku na próbie liczącej 981 osób (w tym: 57,0% metodą CAPI, 24,9% – CATI i 18,1% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

³ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (416) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL, liczącej 915 osób (w tym: 56,6% metodą CAPI, 26,9% – CATI i 16,5% – CAWI) w dniach od 28 listopada do 8 grudnia 2024 roku.

POPARCIE DLA CZŁONKOSTWA POLSKI W UE

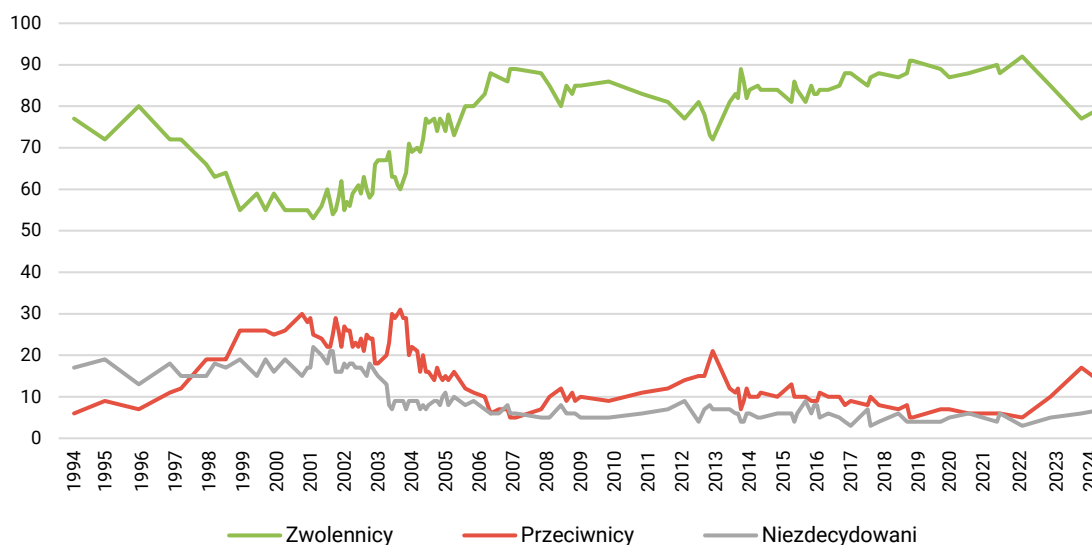
Poparcie dla członkostwa Polski w Unii Europejskiej deklaruje obecnie 80% badanych. Aprobata dla obecności w UE wzrosła nieco od marca br. (o 3 punkty procentowe), jednak nie powróciła do bardzo wysokiego poziomu z ostatnich lat, kiedy sięgała nawet 92%. Przeciwnych członkostwu jest obecnie 13% ankietowanych, o 4 punkty mniej niż poprzednio, ale więcej niż w latach 2016–2023.

TABELA 1

Stosunek do członkostwa Polski w UE	Wskazania respondentów według terminów badań																					
	2017				2018				2019				2020			2021		2022	2023		2024	
	II	IV	VI	XII	I	IV	XI	II	III	IV	II	V/VI	XII	X	X/2	VI	IV	III	XI			
	w procentach																					
Zwolennicy	85	88	88	85	87	88	87	88	91	91	89	87	88	90	88	92	85	77	80			
Przeciwnicy	10	8	9	8	10	8	7	8	5	5	7	8	6	6	6	5	10	17	13			
Niezdecydowani	5	4	3	7	3	4	6	4	4	4	4	5	6	4	6	3	5	6	7			

CBOS

RYS. 1. Stosunek do członkostwa Polski w UE

Zwolennicy członkostwa Polski w Unii Europejskiej dominują we wszystkich uwzględnionych w analizach grupach społeczno-demograficznych. Największe poparcia dla obecności Polski w UE notujemy wśród mieszkańców największych miast, osób z wykształceniem wyższym, badanych o miesięcznych dochodach *per capita* od 4000 zł wzwyż oraz respondentów dobrze oceniających swoją sytuację materialną, wśród przedstawicieli kadry kierowniczej i specjalistów oraz właścicieli firm. Względnie dużo przeciwników członkostwa w UE jest wśród mieszkańców średniej wielkości miast, wśród osób słabo wykształconych i sytuowanych, a szczególnie wśród osób źle oceniających swoje warunki materialne.

Stosunek do członkostwa w UE warunkuje przede wszystkim orientacja polityczna i światopoglądowa. Przynależność do UE popiera 94% badanych identyfikujących się z lewicą i 87% określających swoje poglądy jako centrowe. Nieco mniej przychylne nastawienie do przynależności do UE mają osoby deklarujące prawicowe poglądy polityczne (do jej zwolenników zalicza się 74% spośród nich, zaś do jej przeciwników – 19%) oraz osoby niepotrafiące określić swoich poglądów politycznych na osi lewica– prawica (65% zwolenników i 17% przeciwników członkostwa).

Bardzo wysokie poparcie dla członkostwa, przekraczające 90%, utrzymuje się w elektoratach ugrupowań rządzącej koalicji. Obecność w UE aprobuje jednak także większość zwolenników Prawa i Sprawiedliwości oraz Konfederacji WiN.

TABELA 2

Potencjalne elektoraty	Stosunek do członkostwa Polski w UE		
	Zwolennicy	Przeciwnicy	Niezdecydowani
	w procentach		
Koalicja Obywatelska	99	0	1
Trzecia Droga	99	1	0
Lewica*	94	6	0
Prawo i Sprawiedliwość	71	22	7
Konfederacja WiN	63	28	9

* Uwaga: mała liczebność elektoratu w badanej próbie

PERCEPCJA WYZWAŃ STOJĄCYCH PRZED UE

Badani mieli za zadanie wskazanie z podanej listy dwóch, trzech najważniejszych – ich zdaniem – wyzwań stojących obecnie przed Unią Europejską. Za najważniejsze wyzwanie, przed którym stoi Unia Europejska, respondenci uznali poprawę bezpieczeństwa państw unijnych i wzmocnienie ich współpracy w dziedzinie obronności – wskazała na nie ponad połowa badanych (52%). Niewiele mniej osób do najważniejszych obecnie kwestii zaliczyło ograniczenie migracji do UE (48%) oraz wyrównywanie poziomu i jakości życia w całej Unii (46%), a także zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego, dostaw energii po niewygórowanych cenach (44%). Pozostałe wymienione w pytaniu wyzwania wskazywano zdecydowanie rzadziej – jako relatywnie mniej ważne lub w ogóle nieistotne. Najmniej osób (7%) do najistotniejszych obecnie spraw zaliczyło rozszerzenie Unii Europejskiej. Względnie niewielu badanych (17%) wymieniało w tym kontekście jeden z priorytetów UE – przeciwdziałanie zmianom klimatycznym i tzw. zieloną transformację. Wobec wymienionych priorytetów na dalszy plan zeszyły też takie kwestie, jak poprawa konkurencyjności europejskiej gospodarki (23%) oraz zacieśnienie współpracy ze Stanami Zjednoczonymi (20%).

RYS. 2. Jakie są obecnie najważniejsze wyzwania stojące przed Unią Europejską?

Postrzegane wyzwania stojące przed UE różnicują preferencje partyjne badanych. Poprawa bezpieczeństwa, wzmocnienie współpracy w dziedzinie obronności jest priorytetem w elektoratach ugrupowań rządzącej koalicji. Wyborcy formacji opozycyjnych: Prawa i Sprawiedliwości oraz Konfederacji WiN na pierwszym miejscu stawiają ograniczenie migracji do UE i rozwiązanie problemów migracyjnych. Ponadto spośród elektoratów ugrupowań koalicyjnych na kwestię migracji częściej niż inni wskazują wyborcy Trzeciej Drogi. Zwolennicy Koalicji Obywatelskiej i Lewicy większą wagę niż sympatycy pozostałych ugrupowań przykładają do zielonej transformacji. Dla zwolenników Prawa i Sprawiedliwości szczególnie ważną kwestią, obok ograniczenia migracji, jest wyrównywanie poziomu i jakości życia w całej UE, ograniczenie biedy i wykluczenia społecznego. Sympatycy Konfederacji WiN stosunkowo często dostrzegają natomiast potrzebę poprawy konkurencyjności europejskiej gospodarki. Zdeklarowani wyborcy obu opozycyjnych ugrupowań częściej niż zwolennicy partii tworzących koalicję rządową chcieliby zacieśnienia współpracy Unii Europejskiej ze Stanami Zjednoczonymi.

TABELA 3

Jakie są obecnie najważniejsze wyzwania stojące przed Unią Europejską?	Potencjalne elektoraty				
	PiS	KO	Lewica	Trzecia Droga	Konfederacja WiN
	w procentach				
Poprawa bezpieczeństwa państw UE, wzmocnienie współpracy w dziedzinie obronności	43	63	63	76	44
Ograniczenie migracji do UE, rozwiązywanie problemów migracyjnych	57	36	38	56	68
Wyrównywanie poziomu i jakości życia w całej UE, ograniczenie biedy i wykluczenia społecznego	50	45	42	37	40
Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego, dostaw energii po niewygórowanych cenach	44	49	38	49	49
Poprawa konkurencyjności europejskiej gospodarki	15	28	18	27	37
Zacieśnienie współpracy UE ze Stanami Zjednoczonymi	25	17	6	12	23
Zielona transformacja – poprawa stanu środowiska naturalnego, przeciwdziałanie ocieplaniu się klimatu	9	36	36	23	6
Rozszerzenie UE m.in. o Ukrainę	5	9	11	7	5
Trudno powiedzieć	3	0	4	0	2

OPINIE O POLSKIEJ PREZYDENCJI W RADZIE UE

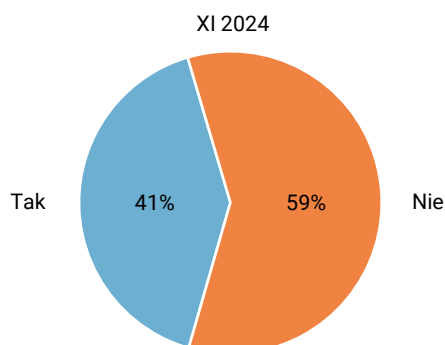
W listopadzie jedynie niewiele ponad dwie piąte dorosłych Polaków (41%) słyszało o objęciu od **1 stycznia 2025 roku** prezydencji w Radzie Unii Europejskiej przez Polskę. Są to najczęściej osoby, które interesują się polityką i uważnie śledzą wydarzenia na scenie politycznej.

Wydaje się, że objęcie przez nasz kraj prezydencji w Radzie UE jest obecnie mniej nagłośnione niż poprzednio, gdy Polska przewodniczyła jej po raz pierwszy – wówczas w badaniu realizowanym w analogicznym okresie przed rozpoczęciem prezydencji (a więc w maju 2011 roku) słyszało o tym 64% ankietowanych⁴.

⁴ Zob. komunikat CBOS „Przed polską prezydencją w Radzie UE”, czerwiec 2011 (oprac. B. Roguska).

CBOS

RYS. 3. Czy słyszał(a) Pan(i), że 1 stycznia 2025 roku Polska obejmie półroczne przewodnictwo (prezydencję) w Radzie Unii Europejskiej?

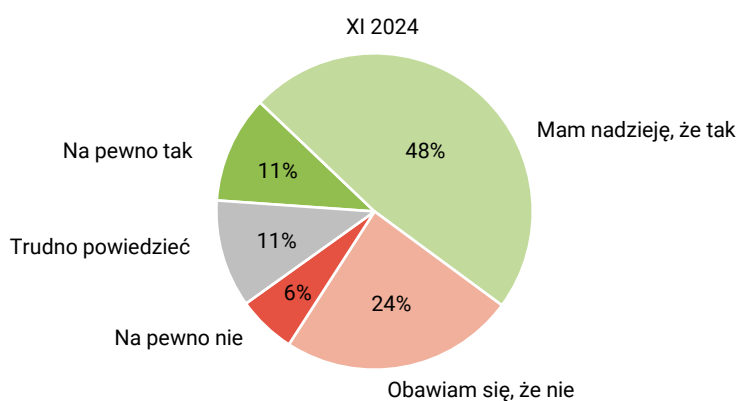

O polskiej prezydencji częściej wiedzą mężczyźni (51%) niż kobiety (32%). O objęciu przez nasz kraj prezydencji najczęściej słyszeli mieszkańcy dużych miast, liczących co najmniej pół miliona ludności (62%), a także osoby w wieku 55+ (51%), badani mający wyższe wykształcenie (51%) oraz osoby o miesięcznych dochodach co najmniej 3000 zł *per capita* (52%).

Polacy spodziewają się, że objęcie przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej przyniesie naszemu krajowi korzyści. Ponad dwie trzecie badanych (68%) ma nadzieję na poprawę wizerunku Polski w Europie, a ponad połowa (59%) – na zwiększenie wpływu naszego kraju na politykę Unii Europejskiej⁵.

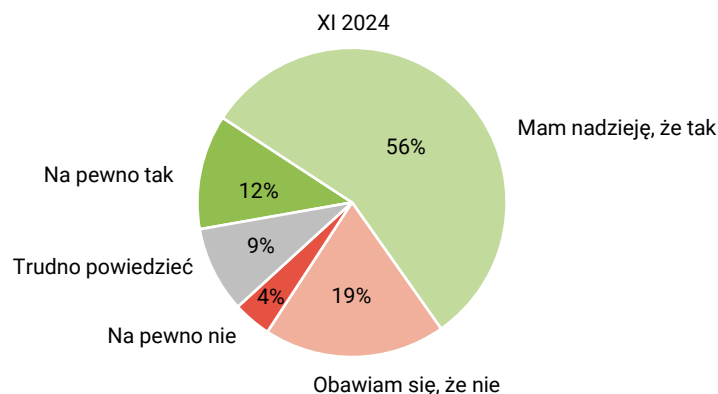
CBOS

RYS. 4. Od stycznia Polska obejmie prezydencję w Radzie Unii Europejskiej. Jak Pan(i) sądzi, czy prezydencja przyczyni się do zwiększenia wpływu Polski na politykę Unii Europejskiej?

⁵ Podobnie kształtowały się oczekiwania dotyczące polskiej prezydencji w 2011 roku – poprawy wizerunku Polski spodziewało się 71% badanych (wobec 20% będących przeciwnego zdania), zwiększenia wpływu na politykę UE – 62% (wobec 28% mających przeciwną opinię).

RYS. 5. Jak Pan(i) sądzi, czy prezydencja przyczyni się do poprawy wizerunku Polski w Europie i na świecie?

Przekonanie o pozytywnych dla Polski skutkach przewodnictwa w Radzie UE przeważa we wszystkich grupach wyróżnionych ze względu na podstawowe charakterystyki społeczno-demograficzne, szczególnie często wyrażają je badani mający od 45 do 54 lat, mieszkańcy największych miast oraz respondenci najlepiej wykształceni i sytuowani. Większe nadzieje wiążą z prezydencją osoby deklarujące lewicowe i centrowe poglądy polityczne, niż identyfikujący się z prawicą lub niemający określonych poglądów politycznych. Zróżnicowania te znajdują odzwierciedlenie w opiniach elektoratów. Wyborcy ugrupowań koalicyjnych myślą z większym optymizmem o efektach prezydencji dla Polski, niż zwolennicy partii opozycyjnych.

O ile jednak przekonanie, że prezydencja przyczyni się do poprawy wizerunku Polski dominuje wśród zadeklarowanych wyborców wszystkich głównych ugrupowań, o tyle większy sceptycyzm budzi możliwość realnego zwiększenia wpływu Polski na unijną politykę. W elektoratach Prawa i Sprawiedliwości oraz Konfederacji WiN przeważa opinia, że prezydencja nie sprawi, iż wpływ Polski na politykę UE będzie większy.

TABELA 4

Potencjalne elektoraty	Jak Pan(i) sądzi, czy prezydencja przyczyni się do zwiększenia wpływu Polski na politykę Unii Europejskiej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Lewica*	86	8	6
Koalicja Obywatelska	85	12	3
Trzecia Droga	74	23	3
Konfederacja WiN	44	48	8
Prawo i Sprawiedliwość	44	47	9

* Uwaga: mała liczebność elektoratu w badanej próbie

TABELA 5

Potencjalne elektoraty	Jak Pan(i) sądzi, czy prezydencja przyczyni się do poprawy wizerunku Polski w Europie i na świecie?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Koalicja Obywatelska	92	7	1
Lewica*	84	13	3
Trzecia Droga	78	17	5
Konfederacja WiN	63	33	4
Prawo i Sprawiedliwość	57	33	10

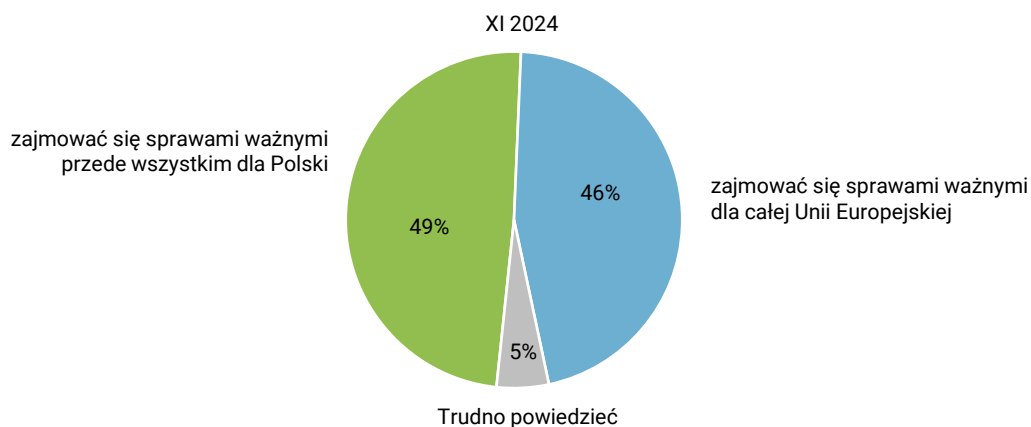
* Uwaga: mała liczebność elektoratu w badanej próbie

Państwo sprawujące prezydencję w UE powinno kierować się w swoich działaniach bezstronnością i w pierwszej kolejności dbać o interesy całej Unii, nie zaś działać przede wszystkim na rzecz realizacji partykularnych celów.

Respondenci, zapytani o to, czy w czasie swojej prezydencji Polska powinna zajmować się sprawami ważnymi dla całej Unii, czy też ważnymi głównie dla naszego kraju, są podzieleni w opiniach. Niemal połowa (49%) chciałaby, aby Polska w okresie swojej prezydencji działała przede wszystkim na rzecz realizacji spraw ważnych dla Polski, jednak tylko minimalnie mniej osób (46%) uważa, że powinna mieć na względzie kwestie istotne dla całej Unii⁶.

CBOS

RYS. 6. Czy sprawując prezydencję w Radzie Unii Europejskiej Polska powinna:

Opinie w tej kwestii zależą od stopnia orientacji w polityce, a więc od wiedzy na temat idei prezydencji. Wśród osób lepiej zorientowanych w polityce, deklarujących, że śledzą przynajmniej główne

⁶ Dość podobnie wyglądały oczekiwania wobec pierwszej prezydencji Polski w Radzie UE: 48% badanych uważało wówczas, że Polska powinna zajmować się sprawami ważnymi przede wszystkim dla naszego kraju, zaś 47% – że sprawami ważnymi dla całej UE.

wydarzenia polityczne, przeważa przekonanie, że Polska w czasie swojego przewodnictwa powinna zajmować się sprawami całej Unii. Mniej zainteresowani polityką sądzą, że Polska powinna zadbać przede wszystkim o kwestie istotne dla naszego kraju.

Potrzebę działania na rzecz realizacji interesów całej Unii podkreślają przede wszystkim mieszkańcy dużych miast (szczególnie tych liczących co najmniej pół miliona mieszkańców – 62% z nich), osoby o wyższym statusie społeczno-ekonomicznym (57% badanych mających wyższe wykształcenie i 55% respondentów o dochodach *per capita* wynoszących co najmniej 3000 zł, w tym 72% mających do dyspozycji co najmniej 6000 zł na osobę w gospodarstwie domowym). Rozwiązywania spraw ważnych dla Polski oczekują natomiast najczęściej mieszkańcy wsi (56%), ankietowani o niższym statusie społeczno-ekonomicznym, szczególnie badani z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (69%), respondenci o miesięcznych dochodach *per capita* poniżej 2000 zł (58%), zwłaszcza osoby źle oceniające swoje warunki materialne (69%), ale także ludzie młodzi, szczególnie mający mniej niż 25 lat (59%).

Spojrzenie na tę kwestię zależy też od orientacji politycznej. Badani identyfikujący się z lewicą i politycznym centrum w większości uważają, że w okresie prezydencji w Radzie UE Polska powinna zajmować się sprawami istotnymi dla całej Unii (odpowiednio 61% i 55% z nich), podczas gdy respondenci utożsamiający się z prawicą oraz niemający sprecyzowanych poglądów politycznych sądzą, że należy koncentrować się na sprawach ważnych dla Polski (odpowiednio 59% i 53%). Kwestia ta dzieli elektoraty partyjne. Po raz kolejny obserwujemy podział na dwa obozy polityczne. Zwolennicy ugrupowań koalicyjnych w większości sądzą, że sprawując prezydencję Polska powinna zajmować się kwestiami istotnymi dla całej Unii, natomiast sympatycy Prawa i Sprawiedliwości oraz Konfederacji WiN woleliby, aby pracowano przede wszystkim nad rozwiązaniami kwestii ważnych dla Polski.

TABELA 6

Potencjalne elektoraty	Czy sprawując prezydencję w Radzie Unii Europejskiej Polska powinna:		
	zajmować się sprawami ważnymi dla całej Unii Europejskiej	zajmować się sprawami ważnymi przede wszystkim dla Polski	Trudno powiedzieć
w procentach			
Koalicja Obywatelska	75	23	2
Trzecia Droga	68	32	0
Lewica*	63	37	0
Konfederacja WiN	30	67	3
Prawo i Sprawiedliwość	30	66	4

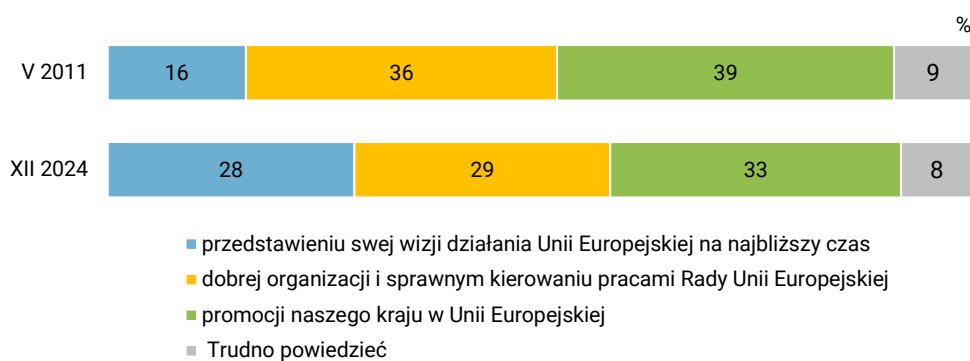
* Uwaga: mała liczebność elektoratu w badanej próbie

Kiedy trzynaście lat temu pytaliśmy Polaków o to, jak rozumieją prezydencję w Radzie UE, jakie cele powinna sobie stawiać Polska w związku z jej sprawowaniem, przeważały opinie, że jest przede wszystkim okazja do promocji naszego kraju w Unii Europejskiej (39%). Nieco mniej osób (36%) podkreślało, że podczas prezydencji należy przede wszystkim skupić się na dobrej organizacji i sprawnym kierowaniu pracami Rady Unii Europejskiej. Niewielu badanych (16%) wskazywało, że prezydencja to przede wszystkim możliwość przedstawienia swojej wizji działania UE. Obecnie postrzeganie znaczenia prezydencji nieco się zmieniło. Mniej osób myśli o prezydencji w kategoriach

możliwości promocji Polski w UE (o 6 punktów procentowych) oraz wysiłku organizacyjnego i administracyjnego (o 7 punktów), natomiast więcej (o 12 punktów) uważa, że jest to szansa na przedstawienie własnej wizji działania UE. Wszystkie trzy sposoby myślenia o prezydencji są obecnie wybierane przez zbliżone odsetki badanych, choć nadal najczęściej osób uważa, że sprawowanie prezydencji to głównie możliwość promocji Polski w UE (33%).

CBOS

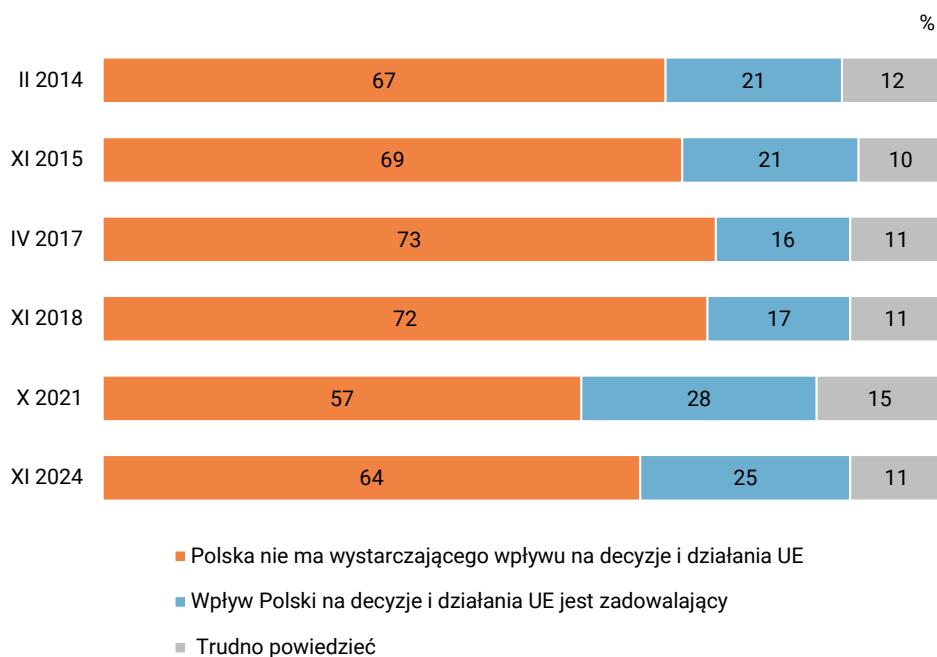
RYS. 7. Czy, Pana(i) zdaniem, w okresie sprawowania prezydencji Polska powinna skupić się przede wszystkim na:

POZYCJA POLSKI W UE

W ocenie społecznej nasz kraj ciągle nie ma wystarczającego wpływu na decyzje i działania Unii. Tego zdania jest obecnie 64% badanych. Zadowolony z zakresu możliwości kształtowania unijnej polityki deklaruje co czwarty ankietowany (25%). Oceny możliwości oddziaływania Polski na decyzje UE pogorszyły się w stosunku do października 2021 roku, jednak są lepsze niż były w latach 2014–2018.

RYS. 8. Z którym ze stwierdzeń zgadza się Pan(i)?

Osoby zainteresowane polityką, a w grupach społeczno-demograficznych – mieszkańcy dużych miast oraz badani o wyższym statusie społeczno-ekonomicznym częściej niż inni są przekonani o wystarczającym wpływie Polski na decyzje i działania Unii.

Postrzeganie pozycji Polski w UE zależy przede wszystkim od orientacji politycznej oraz, co za tym idzie, sympatii partyjnych. Niezadowolone z zakresu wpływu Polski na unijną politykę najczęściej wyrażą osoby deklarujące prawicowe poglądy polityczne, wyborcy Konfederacji WiN oraz Prawa i Sprawiedliwość. Zdecydowanie rzadziej zastrzeżenia w tym względzie deklarują respondenci identyfikujący się z lewicą, a także wyborcy Lewicy oraz Koalicji Obywatelskiej. W obu wymienionych elektoratach przeważa przekonanie, że Polska ma wystarczający wpływ na decyzji i działania UE.

TABELA 7

Potencjalne elektoraty	Z którym ze stwierdzeń się Pan(i) zgadza?		
	Wpływ Polski na decyzje i działania UE jest zadowalający	Polska nie ma wystarczającego wpływu na decyzje i działania UE	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Lewica*	55	38	7
Koalicja Obywatelska	52	42	6
Trzecia Droga	31	64	5
Prawo i Sprawiedliwość	11	85	4
Konfederacja WiN	5	93	2

* Uwaga: mała liczebność elektoratu w badanej próbie

Warto zwrócić uwagę, że poczucie niezadawalającego wpływu na politykę UE sprzyja oczekiwaniu, że Polska podczas prezydencji będzie zajmować się przede wszystkim sprawami ważnymi dla naszego kraju.

TABELA 8

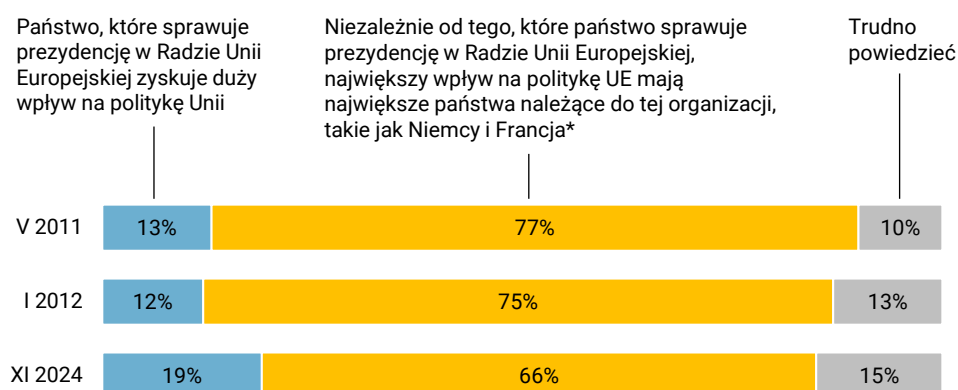
Z którym ze stwierdzeń się Pan(i) zgadza?	Z którym ze stwierdzeń się Pan(i) zgadza?		
	W okresie sprawowania prezydencji Polska powinna zajmować się sprawami ważnymi dla całej Unii Europejskiej	W okresie sprawowania prezydencji Polska powinna zajmować się sprawami ważnymi przede wszystkim dla Polski	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Wpływ Polski na decyzje i działania UE jest zadowalający	72	26	2
Polska nie ma wystarczającego wpływu na decyzje i działania UE	37	58	5
Trudno powiedzieć	37	43	20

Polacy nie spodziewają się, że dzięki przewodnictwu w Radzie UE nasz kraj uzyska duży wpływ na politykę Unii. Większość badanych (66%) uważa bowiem, że niezależnie od tego, które państwo sprawuje prezydencję, najistotniejszy wpływ na politykę Unii mają największe kraje należące do tej organizacji, takie jak Niemcy i Francja. Przekonanie to nie jest już jednak tak bardzo rozpowszechnione jak w latach 2011–2012, w okresie bezpośrednio przed i po objęciu prezydencji w Radzie UE przez Polskę po raz pierwszy. Od 2011 roku istotnie zwiększył się odsetek osób przeświadczonych, że sprawowanie prezydencji zwiększa możliwość oddziaływania na politykę UE – tego zdania jest obecnie blisko co piąty ankietowany (19%).

Niezależnie od opisanych zmian opinia o dominacji w Unii największych państw członkowskich przeważa we wszystkich grupach społeczno-demograficznych i w elektoratach wszystkich ugrupowań cieszących się największym poparciem społecznym.

CBOS

RYS. 9. Z którą z poniższych opinii zgadza się Pan(i) w większym stopniu?

* W 2011 i 2012 roku w kafeterii oprócz Niemiec i Francji wymieniona była także Wielka Brytania

Powtórne objęcie przez Polskę prezydencji w Radzie Unii Europejskiej budzi, jak się wydaje, mniejsze emocje niż było to trzynaste temu. Większość badanych w listopadzie nie słyszała o rozpoczynającej się w styczniu polskiej prezydencji. Polacy postrzegają objęcie przewodnictwa w Radzie UE jako szansę na poprawę wizerunku naszego kraju w Europie i na świecie, nieco rzadziej – na zwiększenie jego oddziaływania na unijną politykę. W ocenie badanych, niezależnie od tego, które państwo sprawuje prezydencję, najistotniejszy wpływ na politykę Unii mają największe kraje należące do tej organizacji, takie jak Niemcy i Francja. W ciągu ostatnich dziesięciu lat nie zmieniło się w znaczący sposób postrzeganie znaczenia Polski w Unii Europejskiej – nadal wpływ naszego kraju na unijną politykę jest poniżej naszych aspiracji i oczekiwań. Przekonanie o niewielkim możliwościach kształtowania unijnej polityki sprzyja myśleniu o prezydencji i prawdopodobnie – szerzej – o członkostwie w UE w kategoriach partykularnych korzyści. Z tej perspektywy prezydencja może być okazją do realizacji polskich interesów. W ocenie społecznej największe wyzwania stojące dziś przed Unią to zwiększenie bezpieczeństwa, a także ograniczenie migracji do Europy, wyrównywanie poziomu życia w całej Unii oraz zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego.

Opracowała

Beata Roguska